

[O. Mathiasen.]

to ting, som jeg ser på med stor glæde, og det er for det første — det har været omtalt af flere af de ærede ordførere — at der nu bliver lejlighed for kommuner, der ønsker det og har forholdene i orden, til at oprette en 10. klasse i folkeskolen.

Det vil naturligvis være rimeligt netop på grund af lærermangelen at gøre det sådan, som det også er understreget i betænkningen, at en 10. klasse foreløbig kun kan oprettes dér, hvor der virkelig er ønsker derom og behov derfor, og hvor der i hvert tilfælde er et minimum af elever til en sådan klasse.

Det forekommer mig også for det andet at være en meget interessant nyskabelse i skolen, at der nu forsøgsvis kan indrettes børnehaveklasse i lighed med det, der har været tilfældet i Esbjerg gennem en lang årrække.

Jeg vil gerne fremhæve, at det bør særligt understreges, at det kun er forsøg, der er tale om, forsøg, hvis resultater kan danne grundlag for en dybtgående overvejelse af, hvorvidt det vil være nyttigt og hensigtsmæssigt at gøre børnehaveklasse til et varigt led i folkeskolen. Der er jo, som det ærede medlem fru Else-Merete Ross gjorde opmærksom på, en lang række problemer i forbindelse med børnehaveklasserne med hensyn til, hvilken undervisning disse børn skal have, hvem der skal undervise dem, og hvordan man skal skaffe lærerinder til at undervise dem. Så vidt jeg har fået oplyst, er der nemlig også mangel på børnehavelærerinder, og sidst, men ikke mindst, hvordan man skal skaffe lokaler i de i forvejen overfyldte skoler med den trussel, der nu er om yderligere restriktioner og indskrænkninger, eventuelt fuldt stop i skolebyggeriet.

I håb om, at alle disse vanskeligheder kan blive overvundet inden alt for længe, vil vi stemme for lovforslaget.

Jeg har derefter et par bemærkninger til den særdeles interessante og fyldige redegørelse, som den højtærede undervisningsminister fremsatte her i det høje ting i går. Der er ingen tvivl om, at de, der lyttede til ministerens redegørelse, har fået indtryk af, at her var der virkelig en saglig og grundig redegørelse, som gav god besked om forholdene, og jeg skal ikke her optage

en diskussion om betimeligheden af loven til afhjælpning af lærermangelen; nu må det dreje sig om at få det bedst mulige ud af forholdene.

Jeg fremhævede ved første behandling af det foreliggende lovforslag det utilfredsstillende i, at man straffer de kommuner, der har deres skolevæsen i orden, og som bl. a. som følge deraf ikke kan få lærere nok, medens man belønner de kommuner, der ikke har været så fremsynede. Det virker vel noget beroligende, når den højtærede minister siger, at de dårligt stillede kommuner stort set vil få en bedre position, uden at der derved kan siges at være sket en forringelse af forholdene i de bedre stillede kommuner, idet de fleste af disse har mulighed for at undgå en nedskæring af deres undervisningsplaner ved anvendelse af overtimer. Jeg har lov til at sige, at jeg stiller mig noget skeptisk over for denne beroligelse.

Jeg vil også nævne en anden ting, som jeg omtalte ved første behandling. Jeg vil minde den højtærede minister om, at jeg finder det forkert og uheldigt, når vi taler om dette spørgsmål, at der er forskel på lærerlønningerne. Den højtærede minister sagde ved første behandling i sit svar til mig, at han ville overveje disse ting, og jeg beder om, at disse overvejelser bliver fortsat, således at man snart kan nå dertil, at vi ikke skal have det sådan, at der er forskel på lærerlønningerne i kongeriget Danmark. Jeg synes, det er forkert, og det er også medvirkende til, at de dårligt stillede kommuner — jeg tænker her særligt på landkommunerne — har vanskeligere ved at erhverve lærere end bykommunerne.

Jeg beklager, at ministeriet ikke har ment det opportunt at sende seminarieelever ud i vikariat et helt år. Jeg kan godt se de praktiske vanskeligheder, men jeg vil dog mene, at de måtte kunne overvindes, og jeg er ikke helt overbevist om holdbarheden i den højtærede ministers begrundelse, nemlig at der kun kan nås forholdsvis ringe fordele med hensyn til afhjælpning af lærermangelen derved; men det skal jeg ikke komme nærmere ind på.

Der har været stor diskussion i udvalget og i offentligheden såvel som i skole- og forældre kredse om anvendelsen af faglærere i folkeskolen. Det er et spørgsmål, som ikke